

ЖОВНОВАТИЙ В.О., магістрант
Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
parazutologiya@ukr.net

ЗАСТОСУВАННЯ АНТИГЕЛЬМІНТИКА «МІЛЬБЕМАКС» ЗА ЛІКУВАННЯ СОБАК ХВОРИХ ТОКСОКАРОЗОМ

У тезах висвітлені дані щодо поширення паразитарного захворювання - токсокарозу серед м'ясоїдних тварин та людей. Проведено дослідження щодо лікувальної ефективності антигельмінтика мільбемакс за токсокарозу у цуценят віком до 6-и місяців. На основі копрологічного дослідження встановлено 100 % ефективність дегельмінтизації вже за одноразового застосування препарату. Тому, виходячи із отриманих результатів, мільбемакс рекомендований для боротьби із токсокарозом у собак.

Ключові слова: токсокароз, собака, лікування, антигельмінтик.

Токсокароз – це нематодозне захворювання, збудником якого у собак є *Toxocara canis*. Статевозрілі паразити локалізуються в шлунку та кишечнику собак, котів, песців, лисиць та інших м'ясоїдних, а їх личинки – у внутрішніх органах (печінці, легенях, м'язах, мозку, очах, нирках, серці) людини, собак, птиці, домашніх тварин та гризунів. Дане захворювання, найбільш характерне для цуценят до 6-ти місячного віку. Зараження більшості цуценят відбувається внутрішньоутробно при трансплацентарній передачі личинок від матері до плоду у другій половині вагітності або у перші дні життя, коли личинки виділяються з молоком матері. Дорослі тварини також можуть хворіти. Хвороба у таких тварин виникає в результаті пригнічення імунної системи. Собаки можуть повторно заражатися незважаючи на наявність антитіл до збудника у їх крові. При заковтуванні дорослими тваринами інвазійних яєць *Toxocara canis* у кишечнику з них вилуплюються личинки, які з кров'ю мігрують до усіх органів і тканин. Личинки накопичуються у м'язовій тканині, внутрішніх органах, центральній нервовій системі організму тварин, зберігаючись там упродовж декількох років [1, с. 1; 2, с. 7].

Собаки можуть заразитися при поїданні м'язів та внутрішніх органів резервуарних живителів (гризунів, свиней, жуйних тварин, птахів та земляних черв'яків), у яких містяться личинки токсокар. У такому випадку розвиток личинок відбувається без міграції. Суки, які годують цуценят, можуть заражатись при облизуванні [1, с. 1].

В сучасних умовах розвитку цивілізації, зниження контролю над темпами забруднення навколишнього середовища, безконтрольне розмноження і збільшення чисельності бродячих тварин, порушення правил утримання домашніх улюбленців, поширення даної хвороби збільшує загрозу здоров'ю людей та тварин. Дослідження ряду авторів вказують на значне поширення токсокарозої інвазії в Україні як серед тварин, так і серед людей. [3, с. 272; 4, с. 176].

У зв'язку із високим відсотком реєстрації токсокарозу серед дрібних тварин, метою нашої роботи було вивчити ефективність протипаразитарного препарату та «Мільбемакс» у собак.

Для виконання поставленої мети було створено групу цуценят віком до 6- міс. у кількості 5 голів. Контроль ефективності дії антигельмінтика та лікування вцілому, здійснювали на основі копрологічного дослідження флотаційним методом за Дарлінгом у модифікації Г. О. Котельникова і В. М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри, яке виконували на базі лабораторії паразитології факультету ветеринарної медицини БНАУ. Копрологічне дослідження проб фекалію проводили на 3-добу після застосування препарату у дозі 0,5 мг мільбеміцину оксим і 5 мг празиквантелу на 1 кг маси тварини.

До складу антигельмінтика «Мільбеміцин» входить дві діючі речовини: *мільбеміцину оксим*, що відноситься до групи макроциклічних лактонів, активний відносно личинок і імаго нематод, паразитуючих в шлунково-кишковому тракті та *празиквантел*, що є ацилірованим похідним піразинізохіноліну, активний відносно цестод і нематод.

Критерієм визначення протипаразитарної ефективності антигельмінтика мільбімаксу було дослідження показників екстенсефективності та інтенсефективності дегельмінтизації.

У хворих на токсокароз цуценят до лікування інтенсивність інвазії становила в середньому 33,8 яєць в 1 грамі фекалій за 100 % екстенсивності інвазії. На 3- добу лікування проводили повторне дослідження проб фекалій від хворих тварин. За копрологічного дослідження яєць токсокар не було виявлено, що свідчить про забезпечення 100% звільнення паразитів із шлунково-кишкового тракту під дією даного антигельмінтика. На основі особливостей циклу розвитку токсокар та можливістю появи яєць у ШКТ через певний період, було прийнято рішення щодо проведення другої обробки тварин антигельмінтиком.

Тому, виходячи із отриманих результатів дослідження, антигельмінтик «Мельбімакс» забезпечує високу антигельмінтну ефективність після одноразового застосування та є рекомендованим для лікування собак за токсокарозу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Небещук Л.В., Артеменко Л.П., Небещук О.Д. Токсокароз – сучасний стан проблеми. 2016. URL: <https://www.biotestlab.ua/articles/toksokaroz-suchasnii-stan-problemi/>
2. Бахур Т.І., Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М. Токсокароз собак і котів: навчальний посібник. Біла Церква, 2018. 54 с.
3. Токсокароз – сучасні аспекти проблеми / Н.В. Моїсеева та ін. Вісник ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія». 2017. Т. 17. Вип. 4 (60). Ч. 2. С. 272–277.
4. Сорока Н. М., Дахно Ю. І. Гельмінтофауна собак центральної частини України. Науковий вісник НУБіП України. К., 2010. Вип. 151. Ч. 2. С. 176–178.

УДК 619:619.995.428:636.7/8

ЖОВНОВАТЮК Н.С., магістрант

Науковий керівник – **КОЗІЙ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

nataliia.kozii@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІВЕРМІКОЛ ГЕЛЮ ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ

Домашні тварини, можуть бути заражені багатьма видами паразитичних кліщів та комах, що може становити загрозу здоров'ю як для тварин, так і для людини. За літературними даними, домінуючим видом кліща, що паразитує у котів, є *Otodectes cynotis* - 85,6% від загальної кількості ізольованих кліщів. Метою нашої роботи було вивчення ефективності івермікол гелю за отодектозу котів порівняно до класичного інсектоакарицидного препарату – амітразину. В результаті проведених досліджень, встановлено що івермікол-гель виявляє вищу акарицидну дію порівняно до амітразину крапель за отодектозу котів протягом 30 днів.

Ключові слова: отодектоз котів, івермікол-гель, амітразин.

Тварини-компаньйони, включаючи домашніх тварин, можуть бути заражені багатьма видами паразитичних кліщів та комах, що може становити загрозу здоров'ю як тварин, так і людини. Так, дослідження О. Pawełczyk та співавт. [1] із взятих 77 проб від домашніх тварин, виділили 999 зразків паразитарних кліщів та 225 зразків комах-паразитів. Домінуючим видом кліща був *Otodectes cynotis* - 85,6% від загальної кількості ізольованих кліщів.

Кліщ паразитує на шкірі внутрішньої поверхні вухної раковини та зовнішнього слухового проходу котів, викликаючи хворобу – отодектоз. У хворих тварин спостерігають ознаки отиту. Хворі коти виявляють неспокій, трясіння головою. Задніми кінцівками травмують шкіру в області голови ближче до вухної раковини. Така поведінка пов'язана з тим, що кліщі викликають свербіж, дискомфорт, запалення. Іноді хвороба перебігає без виражених симптомів. Запізніле встановлення діагнозу, несвоєчасне звернення власників котів до ветеринара, може спричинити розвиток гнійного запалення шкіри травмованих ділянок, слухового проходу, поширення патологічного процесу у глибину тканин, у подальшому враження головного мозку і навіть загибель хворих тварин.

Вважаємо, що за отодектозу котів, вивчення ефективності інсектоакарицидів, чи удосконалення схем лікування є актуальним.